

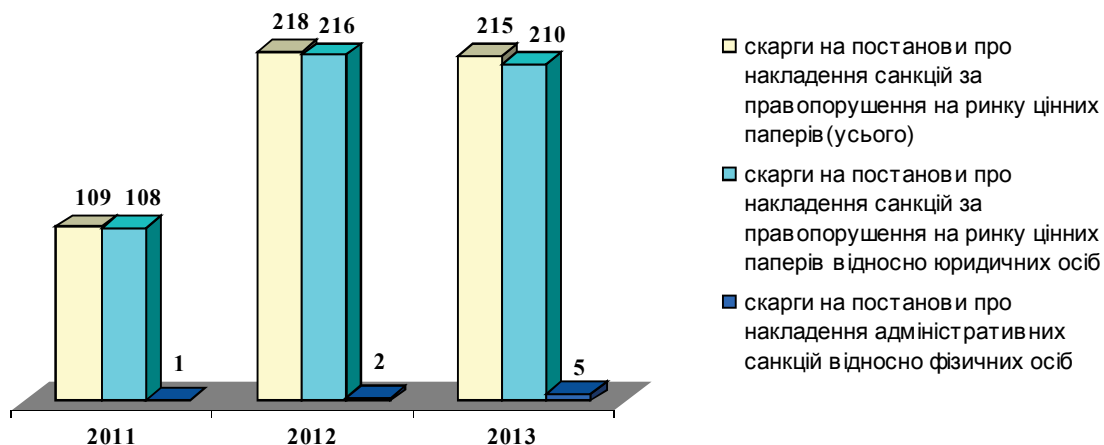
2 рішення Комісії щодо адміністративних справ відносно фізичних осіб, якими залишено постанови без змін, а скарги – без задоволення.

Крім того, було підготовлено та направлено 114 листів про відмову у прийнятті до розгляду скарг на постанови про накладення санкцій за правопорушення на ринку цінних паперів, у зв'язку з невідповідністю вимогам розділу XV Правил розгляду справ про порушення вимог законодавства на ринку цінних паперів та застосування санкцій, затверджених рішенням Комісії від 16.10.2012 № 1470.

Найчастіше листи про відмову у прийнятті до розгляду скарг готувались на підставі пропуску скаржниками десятиденного строку на оскарження. У зв'язку із цим, Управління правозастосування НКЦПФР ініціювало внесення змін до Правил розгляду справ про порушення вимог законодавства на ринку цінних паперів та застосування санкцій, затверджених рішенням Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку від 16.10.2012 № 1470 в частині збільшення строку на оскарження постанов про накладення санкцій за правопорушення на ринку цінних паперів.

Протягом 2013 року працівники Комісії взяли участь у 227 засіданнях судів різної юрисдикції. За найбільш резонансними справами, пов'язаними з маніпулюванням на фондовому ринку, суди різних юрисдикцій переважну кількість рішень винесли на користь Комісії.

Також, варто зауважити, що з метою удосконалення розгляду справ про порушення вимог законодавства на ринку цінних паперів регулятор прийняв рішення Комісії від 15.10.2013 № 2363 «Про внесення змін до Правил розгляду справ про порушення вимог законодавства на ринку цінних паперів та застосування санкцій», зареєстровано в Міністерстві юстиції України 20.12 №2166/24698. Це має сприяти більш чіткому виявленню правопорушень на ринку цінних паперів та, найголовніше, протидії їм та їх недопущенню у подальшому.

Діаграма 63. Кількість скарг, що надійшли до Комісії

КОНТРОЛЬ ЗА ДІЯЛЬНІСТЮ УЧАСНИКІВ РИНКУ ЦІННИХ ПАПЕРІВ

Протягом 2013 року Комісія, виконуючи функцію контролера на ринку цінних паперів, провела 381 перевірку щодо дотримання вимог законодавства емітентами цінних паперів. Планові та позапланові перевірки допомогли виявити 824 порушення, найбільш розповсюдженими серед яких були порушення порядку скликання загальних зборів акціонерних товариств, порушення прав акціонерів на отримання інформації про діяльність товариства.

ДІЯЛЬНІСТЬ КОМІСІЇ ТА РЕГУЛЮВАННЯ ФОНДОВОГО РИНКУ

Одним із заходів контролю, які здійснюються Комісією, є нагляд за реєстрацією акціонерів та проведенням загальних зборів. Регулятор перевіряє, чи були дотримані вимоги законодавства про цінні папери та акціонерні товариства під час реєстрації для участі у загальних зборах, проведенні загальних зборів, голосуванні та підбитті його підсумків за місцем проведення загальних зборів акціонерів тощо. У 2013 року Комісія провела 317 наглядів за реєстрацією акціонерів та проведенням загальних зборів.

Важливим напрямком роботи регулятора протягом 2013 року було виявлення акціонерних товариств, які не привели свою діяльність у відповідність до вимог Закону України «Про акціонерні товариства», не подали регулярну річну інформацію. За результатами проведеної роботи Комісією у відношенні таких товариств у 2013 році було винесено 4 385 рішень щодо зупинення внесення змін до системи реєстру власників іменних цінних паперів та до системи депозитарного обліку цінних паперів на строк до усунення порушень.

Додамо, що протягом 2013 року Комісією було проведено 313 перевірок щодо професійної діяльності на фондовому ринку, з них 176 перевірок проведено позапланово (95 перевірок - за зверненням державних органів) та 142 - планово.

Комісія також активно стежила за діями учасників торгів та оцінювала їх на предмет наявності ознак маніпулювання цінами фінансових інструментів. З 11 акціонерних товариств, у відношенні яких була проведена така робота, проти чотирьох торговців цінними паперами було порушено справи про правопорушення на ринку цінних паперів за вчинення умисних дій, які мають ознаки маніпулювання на фондовому ринку. Крім того, за результатами розгляду звернень стосовно маніпулювання на фондовому ринку у 2013 році в діях чотирьох осіб встановлено наявність ознак маніпулювання цінами на фондовому ринку.

Іншим пріоритетним напрямком діяльності Комісії у 2013 року залишилось питання удосконалення Національної системи запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом. Особлива увага була приділена вдосконаленню регуляторної бази у сфері фінансового моніторингу та підвищенню ефективності державного контролю за дотриманням законодавства у цій сфері. Саме контроль за діяльністю суб'єктів первинного фінансового моніторингу на ринку цінних паперів, який включає в себе проведення перевірок, у тому числі безвізних, та застосування санкцій у разі виявлення порушень, є одним із найефективніших заходів протидії відмиванню або легалізації доходів, отриманих злочинним шляхом.

Відтак, у 2013 році Комісія провела 190 перевірок суб'єктів первинного фінансового моніторингу – професійних учасників ринку цінних паперів, з яких 102 – позапланових та 88 – планових.

Також Комісія реагувала на звернення Держфінмоніторингу України та правоохоронних органів щодо наявності ознаки порушень в діяльності суб'єктів первинного фінансового моніторингу – професійних учасників ринку цінних паперів. В 2013 році було розглянуто 27 таких звернень щодо 204 суб'єктів, а також проведено 102 позапланові перевірки у зв'язку з невиконанням суб'єктами первинного фінансового моніторингу вимог щодо усунення порушень законодавства у сфері фінансового моніторингу.

У розрізі видів професійної діяльності на ринку цінних паперів Комісією проведено перевірки наступних суб'єктів первинного фінансового моніторингу:

- 130 торговців цінними паперами (виявлено порушення в діяльності 82 з них);
- 14 торговців цінними паперами, що поєднують діяльність з діяльністю зберігача цінних паперів (виявлено порушення в діяльності 9);
- 45 компаній з управління активами (виявлено порушення в діяльності 25);
- 1 реєстратора (порушень не виявлено).

Найбільше порушень законодавства в сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму виявлено в діяльності торговців цінними паперами.

За результатами перевірок типовими порушеннями законодавства у сфері фінансового моніторингу, зокрема, є:

- *неповідомлення Держфінмоніторингу про фінансові операції, що підлягають фінансовому моніторингу, – 3 % від загальної кількості правопорушень;*
- *порушення вимог щодо ідентифікації клієнтів – 5 % від загальної кількості правопорушень;*
- *порушення вимог щодо управління ризиками – 5 % від загальної кількості правопорушень;*
- *незабезпечення виявлення фінансових операцій, що підлягають фінансовому моніторингу, – 7 % від загальної кількості правопорушень;*
- *порушення вимог щодо проведення аналізу відповідності фінансових операцій, що проводяться клієнтом, наявній інформації про зміст його діяльності та фінансовий стан – 6 % від загальної кількості правопорушень;*
- *порушення вимог Комісії в частині призначення відповідального працівника за проведення фінансового моніторингу та в частині встановлення Правил та Програм здійснення фінансового моніторингу – 10 % від загальної кількості правопорушень;*
- *порушення вимог Комісії в частині дотримання Правил здійснення фінансового моніторингу в суб'єкті первинного фінансового моніторингу – 4 % від загальної кількості правопорушень;*
- *порушення вимог щодо подання Держфінмоніторингу інформації для постановки на облік або неподання відомостей про зміни інформації, яка стала підставою для взяття суб'єкта на облік – 5 % від загальної кількості правопорушень.*

Інші 55 % – не типові порушення, які мають питому вагу менше ніж 3 % від загальної кількості порушень.

З метою підвищення ефективності діяльності Комісії у сфері державного контролю на ринку цінних паперів у 2013 році одним із важливих завдань було приведення нормативно-правових актів у відповідність до законодавства.

Тож, протягом 2013 року Комісія прийняла низку рішень для удосконалення системи контролю за діяльністю учасників ринку, а саме:

- рішення Комісії від **12.02.2013 № 161** «Про затвердження Порядку проведення перевірок дотримання вимог законодавства про цінні папери щодо професійної діяльності на фондовому ринку та діяльності саморегулювальних організацій професійних учасників фондового ринку»;
- рішення Комісії від **22.01.2013 № 63** «Про затвердження Положення про рекламу цінних паперів та фондового ринку»;
- рішення Комісії від **28.08.2013 № 854** «Про затвердження змін до Порядку проведення перевірок діяльності емітентів»;
- рішення Комісії від **10.09.2013 № 1752** «Про затвердження Змін до Порядку контролю за дотриманням професійними учасниками фондового ринку вимог законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму»;
- рішення Комісії від **24.09.2013 № 1930** «Про затвердження Змін до Положення про здійснення фінансового моніторингу професійними учасниками ринку цінних паперів».